

PS-FÖRSLAG 1

Förhandlingsordning

Fysisk och digital närvaro

Medlem i Liberalerna har i enlighet med partistadgarna rätt att närvara vid landsmötet och där framställa förslag. Med tanke på de restriktioner som gäller under coronapandemin måste det samtidigt säkerställas tillräckliga fysiska avstånd mellan alla som närvarar i själva lokalen. Alla som deltar på landsmötet ansvarar för att bidra till en trygg och smittsäker miljö i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer och andra föreskrifter.

Av ovanstående skäl är antalet som kan närvara fysiskt i landsmöteslokaler begränsat till 600 personer. Prioritet ges till landsmötesombud och ombudersättare, partistyrelsen, riksdags- eller Europaparlamentsledamöter, revisorer, valberedningen och granskningsutskottet, landsmötespresidium och personal, ackrediterade journalister samt andra särskilt inbjudna gäster. Därutöver kan enskilda medlemmar närvara fysiskt i den utsträckning som det är möjligt inom ovanstående antalsbegränsning.

Övriga medlemmar som har rätt att närvara vid landsmötet ska beredas möjlighet att följa överläggningarna digitalt i realtid.

Utskottsförhandlingarna

YRKANDEN

Medlem i Liberalerna har i enlighet med partistadgarna rätt att närvara vid landsmötet och där framställa förslag. Yrkanden från medlemmar som inte är behöriga att lägga yrkanden i plenum ska inlämnas på elektroniskt formulär senast 60 minuter innan utskottsförhandlingarna påbörjas på fredagen. Samma sak gäller landsmötesombud som önskar lägga yrkande till ett utskott som personen själv inte tillhör utskottet. Sådana yrkanden kan tidigast lämnas in då mötesbyrån öppnar.

Under utskottets förhandlingar har såväl utskottsledamöter som partistyrelsens företrädare yrkanderätt. Yrkanden ska inlämnas skriftligt till mötespresidiet.

NÄRVARO

Närvarorätt vid utskottsförhandlingar tillkommer de av utskottet valda utskottsledamöterna, partistyrelsens företrädare samt utskottets sekretariat.

TIDSBEGRÄNSNING

För att utskottet ska kunna ta ställning till samtliga förslag får talarnas inlägg inte överskrida en minut. Utskottspresidiet har rätt att i undantagsfall medge förlängd talartid.

Förhandlingarna i plenum

ALLMÄNT

Förhandlingarna i plenum är indelade i förhandlingspass. Av tidsplanen för landsmötet framgår när förhandlingspassen börjar och slutar och vilka ämnen som tas upp på varje pass. För varje förhandlingspass fastställer landsmötet en dagordning över de ärenden som ska behandlas. Ett ärende består i sin tur av ett eller flera förslag. Dagordningen ska även innehålla ett tidsschema som anger hur lång debatten är under varje ärende. Beslut fattas efter varje ärende.

För att möjliggöra en noggrann behandling av frågorna samt ge olika åsikter rimliga och likvärdiga möjligheter att komma till tals erfordras en stark självdisciplin från deltagarna.

FAST DEBATTID

En debatt hålls för varje ärende på dagordningen till ett förhandlingspass. Vid landsmötet tillämpas fasta debatttider, det vill säga att det av dagordningen för förhandlingspasset framgår hur lång tid som är reserverad för debatt i respektive ärende. När denna tid är förbrukad är debatten avslutad, även om alla som anmält sig på talarlistan inte hunnit yttra sig, och landsmötet går till beslut. Om det återstår tid efter att alla ärenden på ett förhandlingspass har behandlats övergår landsmötet till behandling av nästkommande förhandlingspass.

TALARLISTA

Vid upprättandet av talarlistan för ett ärende ska följande ordning tillämpas:

1. Debatten inleds av utskottets talesperson. Därefter ges ordet till talesperson för partistyrelsen samt en (1) talesperson för eventuella reservanter i utskottet.
2. Övriga tjänstgörande landsmötesombud, partistyrelseledamöter och riksdags- eller Europaparlamentsleda-

möter ges därefter ordet för ett första anförande i den ordning de anmält sig.

3. Förstanamn på inlämnad landsmötesmotion, som behandlas inom ramen för ärendet, ges därefter ordet för anförande i den ordning de anmält sig, i den mån de inte ingår i den grupp som omnämns under punkt 2.
4. Tjänstgörande landsmötesombud, partistyrseledamöter och riksdags- eller Europaparlamentsledamöter ges därefter ordet för eventuella ytterligare anföranden i den ordning de anmält sig.
5. Om talarlistan är tom ges ordet därefter åt övriga partimedlemmar i den ordning de anmält sig.
6. Presidiet äger rätt att göra justeringar i denna ordning där så är påkallat. Talespersonerna för utskottet samt för partistyrelsen ska kunna beviljas möjlighet till sammanfattande anförande vid avslutningen av debatten om ett ärende om presidiet bedömer detta befogat.

ANFÖRANDE

Tre typer av inlägg i debatter förekommer: anförande, replik och kontrareplik. Anförande begärs skriftligt. Anmälan till talarlistan kan göras från och med att behandlingen av ett ärende har inletts. Medlem som inte är ombud eller tillhör partistyrelsen har rätt till ett (1) anförande vid behandlingen av ett ärende.

REPLIKER

Replik och kontrareplik ska begäras före nästa anförande och kan begäras muntligt. Sittande ordförande har rätt att medge replik på den som blivit apostroferad i anförandet. Ordföranden ska medge den som hållit anförandet kontrareplik om så begärs. Replik på kontrareplik medges ej.

TIDSBEGRÄNSNING

För att samtliga ärenden ska kunna behandlas får talarna, i det fall de är ombud eller tillhör partistyrelsen, inte överstiga två minuter i första anförandet för ett visst ärende, en minut i andra anförandet och en minut i replik och kontrareplik. Övriga talares maximala tid är en minut. Talesperson för utskottet eller partistyrelsen samt revisorerna kan av presidiet medges längre tid. Vid plädering inför val gäller tidsbegränsning till en minut.

Landsmötet har möjlighet att besluta om skärpt tidsbegränsning utöver ovanstående. Om presidiet under pågående debatt gör bedömningen att inte alla anmälda talare kommer att hinna yttra sig inom den beslutade debatttiden bör presidiet överväga skärpt tidsbegränsning.

YRKANDEN

Bifallsyrkande föreligger automatiskt endast till utskottets förslag. Den som vill att landsmötet bifaller andra yrkanden än utskottets måste alltså yrka bifall till dessa.

Yrkanden i plenum kan inlämnas av tjänstgörande landsmötesombud, partistyrseledamöter, riksdags- eller Europaparlamentsledamöter, ledamot av landsmötespresidiet, revisor samt valberedningens talesperson. Övriga medlemmar har enligt partistadgarna rätt att framställa yrkanden enbart inför utskottsförhandlingarna (se ovan).

Yrkanden ska inlämnas skriftligt till presidiet och ska om möjligt läsas upp från talarstolen av den som lägger yrkandet. Om debatten avslutas innan alla anmälda talare hunnit yttra sig ska presidiet läsa upp de yrkanden som inlämnats men inte blivit upplästa.

Bifalls- eller avslagsyrkande kan framställas till yrkanden eller reservationer i utskott, yrkanden eller reservationer vid partistyrrelsens behandling samt yrkanden i motioner. Andra yrkanden än dessa ska remitteras till beredningsutskott för behandling såvida inte presidiet bedömer att det nya yrkandet endast i ringa utsträckning avviker från de yrkanden som finns i landsmöteshandlingarna.

BEREDNINGSMOTTET

Då landsmötet beslutar att hänskjuta ett ärende till beredningsutskottet anses samtliga yrkanden i ärendet ha fallit. Vid behandling av ett förslag från beredningsutskottet föreligger rätt att framställa nytt yrkande under pågående debatt. Sådant yrkande ska framställas skriftligt.

ORDNINGSFRÅGA

Om ordningsfråga begärs ska debatten i sakfrågan avbrytas och ordningsfrågan omedelbart upptas till behandling och beslut. Ordningsfråga kan inte upptas till behandling under pågående omröstning.

BORDLÄGGNING

Om särskilda skäl föreligger kan presidiet i undantagsfall yrka att behandlingen av ett visst ärende bordläggs till kommande förhandlingspass. Denna möjlighet ska användas restriktivt.

Deltagande och beslut

RÖSTRÄTT

För deltagande och beslut vid landsmötet gäller bestämmelserna i stadgarna (§ 5 samt § 6 mom. E):

”Omröstning sker öppet, utom vid val och fastställande av kandidatlista på landsmöte eller partiråd, där slutna omröstning genomförs om röstberättigad begär det. Som beslut gäller den mening som erhållit flest röster, om annat inte stadgas i särskild ordning. Röstning med fullmakt godtas inte.

Vid fastställande av kandidatlista samt val till uppdrag där endast en person kan väljas krävs absolut majoritet med mer än hälften av antalet röstande. Om ingen av de föreslagna fått absolut majoritet i första omgången sker förnyad omröstning mellan de två kandidater som fått flest röster. I denna andra omgång vinner den som fått flest röster.”

“Medlem i Liberalerna liksom revisorerna har rätt att närvara vid landsmötets överläggningar och där framställa förslag.

Rösträtt vid landsmöte tillkommer ombud eller för ombud tjänstgörande ersättare. Ombud eller ombudsersättare som ingår i den avgående partistyrelsen har dock inte rätt att delta i omröstning i fråga om ansvarsfrihet.

Landsmötet är beslutsfälligt när minst två tredjedelar av de röstberättigade är närvarande. Vid lika röstetal ska frågan avgöras genom lottning, utom vid val eller fastställande av kandidatlista där frågan avgörs enligt vad som föreskrivs i § 5 andra stycket.”

BEREDNINGsutskott

För beredning av nytt förslag som framkommer under landsmötet och andra frågor som landsmötet i varje enskilt fall beslutar om remittering av tillsätts vid landsmötets början ett beredningsutskott bestående av två personer samt ordföranden i det berörda utskottet.

PROPOSITIONSORDNING

Propositionsordning bestäms i regel av sittande ordförande. Om närvarande röstberättigad yrkar på annan propositionsordning ska frågan underställas landsmötet för beslut. När det finns förslag från utskottet eller beredningsutskottet bör detta vara huvudförslag.

VAL

Valen föregås av nominering vid tidpunkt som anges i dagordningen. Valberedningens förslag framläggs först. I anslutning därtill bereds landsmötet tillfälle att föreslå ytterligare kandidater.

En lista i bokstavsordning över nominerade kandidater utdelas före pläderingen. Direkt efter pläderingen sker val.

OMBUDSBYTE

Ombud har rätt att under landsmötet överlåta rösträtten till ersättare. Sådan överlåtelse kan endast ske i samband med byte av förhandlingspass och ska anmälas till mötesbyrån senast en timme före inledningen av påföljande förhandlingspass.

RESERVATION OCH SÄRSKILT YTTRANDE

Röstberättigade kan reservera sig mot landsmötets beslut. Röstberättigade samt partistyrelseledamöter och revisorer kan inlämna särskilt yttrande angående landsmötets beslut. Reservation och särskilt yttrande kan endast lämnas in för sådana beslut där det vid landsmötet har förelegat mer än ett yrkande.

Reservation och särskilt yttrande måste lämnas in skriftligen senast fyra timmar efter att beslutet har fattats. Den som reserverar sig mot landsmötets beslut ska ange till förmån för vilket av de vid landsmötet behandlade yrkandena som reservationen inlämnas. Presidiet ska, i mån av tid, läsa upp namnen på dem som har reserverat sig.